

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 6 november 2018

Onderwerp: ontwerpbegroting 2019 - 2022

Aan de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij U de ontwerp-begroting aan voor de planjaren 2019 tot en met 2022. Met deze eerste begroting van de nieuwe raadsperiode beogen wij de raad, zoals die na de verkiezingen is aangetreden, voldoende handvaten te geven om de kansen voor onze stad te verzilveren en om de vele uitdagingen het hoofd te bieden. Daarbij staan wat ons betreft het versterken van de sociale basis, investeren in duurzaamheid, de uitbouw van onze economische kracht en het verbeteren van de onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte centraal, waarbij we de investeringen en impulsen blijven koppelen aan een verantwoord en solide financieel beleid, zoals we dat ook in de afgelopen jaren hebben gedaan. Onder een financieel solide beleid verstaan we dat de begroting meerjarig structureel in evenwicht is en de risico's in voldoende mate zijn afgedekt. Dat wil zeggen, dat de structurele baten hoog genoeg zijn om de structurele lasten af te dekken en dat het weerstandsvermogen voldoende groot is om alle geïnventariseerde risico's het hoofd te kunnen bieden.

De kadernota is de opmaat naar de begroting. In deze nota komen niet alleen wijzigingen van bestaand beleid aan bod, maar wordt ook ingegaan op de nieuwe prioriteiten. De door de raad genomen besluiten over beleidstoevoegingen en eventuele bijstellingen van bestaand beleid worden vervolgens vertaald in de nieuwe begroting. Dit jaar was de kadernota beleidsarm, omdat de tijdsperiode tussen de totstandkoming van het coalitie-akkoord en de behandeling van de kadernota te klein was om de raad weloverwogen en verantwoorde besluiten te laten nemen, die passen binnen een duurzaam sluitend financieel meerjarenperspectief. Wel hebben wij laten zien welke bedragen wij graag zouden willen koppelen aan een aantal in het coalitie-akkoord verwerkte prioriteiten. In de diverse programma's van de begroting, die nu voor U ligt, hebben wij aan alle speerpunten van het coalitie-akkoord prioriteiten gekoppeld, die zijn voorzien van een gedetailleerde toelichting en financiële onderbouwing. Door de afzonderlijke ambities met elkaar te verbinden, ontstaat er een rode draad en een koersvast samenhangend beleid. Bij het uitvoeren van deze ambitieuze agenda kijken we om ons heen en zoeken we vanuit onze kracht nadrukkelijk naar samenwerking.

Integrale uitvoering van al onze voornemens kunnen wij in deze raadsperiode niet realiseren. Daarvoor zijn de financiële mogelijkheden te beperkt en bovendien moeten wij voor met name de strategische projecten op zoek naar externe financiers teneinde te komen tot een haalbare businesscase. In hoofdstuk 4 onder punt b. van deze begroting leggen wij het nieuwe beleid aan U voor, dat wij in dit begrotingstijdvak in gang willen zetten. Deze prioriteiten vragen jaarlijks een bedrag van € 706.000,- en incidenteel afgerond € 4 miljoen, dat wij uit onze reserves willen putten. De helft van laatstgenoemd bedrag wordt gereserveerd in een geoormerkte reserve voor het kunnen opstarten van strategische projecten wanneer zich een haalbare businesscase aandient. De resterende € 2 miljoen willen wij koppelen aan projecten, die niet structureel in de begroting doorwerken. Van de speerpunten met de daarbij behorende prioriteiten, waarvoor wij nu nog niet hebben gekozen, is een samenvattend overzicht gemaakt. Wij verwijzen U daarvoor naar de bijlagen. Zodoende beschikt U over alle relevante informatie en kunt U weloverwogen keuzes maken en financieel verantwoorde besluiten nemen. Op dat laatste aspect willen wij nog even nader ingaan.

Hoewel de economie na jaren van krimp weer glorieert, blijft ons devies dat wij behoedzaam met onze financiële middelen moeten omgaan en wel op grond van de volgende overwegingen:

- De ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente is in hoge mate afhankelijk van het verloop van de algemene uitkeringen. Bijna 50% van onze inkomsten zijn namelijk rijksuitkeringen, waarop wij nauwelijks invloed kunnen uitoefenen. Wanneer de inkomsten bij het rijk toenemen, leidt dat in de regel tot hogere uitgaven en door de systematiek “Samen de trap op, samen de trap af” leidt dat vervolgens weer tot een hoger accres. De aanvankelijk op basis van de maartcirculaire gemaakte berekeningen voor onze gemeente lieten een stijging van de algemene uitkering zien van € 71.000,- in 2019, oplopend tot meer dan € 2,2 miljoen in het laatste jaar van dit begrotingstijdvak. Na het verschijnen van de meicirculaire, dus nog geen twee maanden later, moesten wij het geschetste scenario weer in negatieve zin bijstellen omdat rijks breed minder bleek te worden uitgegeven aan compensatie van lonen en prijzen. Ook de aanvankelijk afgegeven prognose van de aanwezige financiële ruimte in het BTW-Compensatiefonds werd te hoog c.q. te risicovol door het rijk ingeschat. Door deze ontwikkelingen hebben wij onze ramingen weer naar beneden moeten bijstellen met een structureel bedrag van ruim € 1,2 miljoen tot € 1 miljoen vanaf het planjaar 2022. Het afdekken van structurele lasten van nieuwe investeringen door een verwachte hogere algemene uitkering kwalificeren wij dan ook als risicovol;
- De taakstelling Polfermolen is nog niet in concrete maatregelen omgezet. In onze berekeningen gaan wij daar wel vanuit, omdat er een raadsbesluit aan ten grondslag ligt. Hiermee is een bedrag gemoeid van bijna € 1,2 miljoen vanaf het planjaar 2021;
- In dit stadium is nog niet bekend met welke kosten wij geconfronteerd zullen worden in het kader van de uitvoering van het Inter Bestuurlijk Programma. Voor de meest recente informatie hierover verwijzen wij U naar hoofdstuk 4 onder punt c. van deze begroting.

Ervan uitgaande dat alle taakstellingen tot de beoogde financiële omvang worden ingevuld en de algemene uitkering verloopt zoals wij nu veronderstellen, dan is de begroting vanaf het planjaar 2021 duurzaam en evenwicht. Wij zullen alle zeilen moeten bijzetten om die doelstelling te realiseren, omdat anders de toezichtsvorm zal veranderen van repressief, dus toezicht op afstand, in preventief.

De indeling van de begroting.

Bij de behandeling van de kadernota heeft Uw raad gekozen voor de volgende 5 programma's:

- Sociaal domein;
- Ruimtelijk domein;
- Toerisme en Economie;
- Veiligheid, Toezicht en Handhaving;
- Algemene taakvelden

Deze programma-indeling is overzichtelijker en sluit beter aan bij de portefeuillevindeling en commissiestructuur. In elk programma worden de thema's benoemd, waarbij per thema wordt aangegeven wat wij willen bereiken en wat wij daarvoor gaan doen. Verder worden de baten en lasten op programmaniveau gepresenteerd, evenals de bij ministeriële regeling verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren voor de planjaren in de periode 2019-2022. Wanneer er sprake is van een bestuurlijk en financieel belang worden ook de verbonden partijen vermeld. Al deze informatie heeft betrekking op het bestaande beleid.

Aan het einde van elk programma worden de speerpunten van het coalitie-akkoord en de daaraan gekoppelde prioriteiten concreet benoemd, nader toegelicht en van een financiële onderbouwing voorzien. Wij gaven dat eerder al aan. In hoofdstuk 4 van deze begroting leggen wij U vervolgens onze keuzes voor. Wanneer U daarmee instemt, worden de financiële consequenties van die beleidstoevoegingen, samen met de dekkingsvoorstellen, verwerkt in de eerste wijziging van deze begroting. Wij hebben voor deze systematiek gekozen en dus niet voor een separaat raadsvoorstel, omdat U door deze aanpak beter in staat bent om bestaand en nieuw beleid tegen elkaar af te wegen.

Naast de programma's zijn er ook de verplicht voorgeschreven paragrafen. Die paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van de begroting. Zaken als gemeentelijke bedrijfsvoering, financiering en het beleid met betrekking tot het onderhoud van kapitaalgoederen lopen dwars door de begroting heen. Om die reden is in de Begrotingsvoorschriften de verplichting opgenomen dat dit type informatie in afzonderlijke paragrafen moet worden verzameld.

Autorisatie en opzet van de begroting.

Met deze begroting autoriseert Uw raad het college op het niveau van de programma's voor het doen van uitgaven. Dat geldt ook voor nieuw beleid, met dien verstande dat de raad bij de begrotingsbehandeling kan besluiten dat voor bepaalde investeringen een separate kredietaanvraag moet worden gedaan. Dit is geregeld in artikel 5, lid 2 van de Financiële verordening gemeente Valkenburg aan de Geul 2017.

De behandelprocedure van de begroting.

Donderdag 4 oktober 2018:

De begrotingsdocumenten worden aangeleverd en openbaar bekend gemaakt.

Maandag 15 oktober 2018, 9.00 uur:

Indiening van de informatieve vragen.

Vrijdag 19 oktober 2018, 17.00 uur:

Beantwoording van de informatieve vragen.

Maandag 29 oktober 2018:

Technische behandeling van de begrotingsdocumenten in de commissie EFTR, waarbij ook vervolgvragen gesteld kunnen worden over de beantwoording van de informatieve vragen. Het voltallige college zal hierbij aanwezig zijn.

Dinsdag 6 november 2018:

Openbare behandeling en vaststelling van de begroting 2019-2022. Over de wijze van behandeling van de begroting moeten in het presidium nog afspraken gemaakt worden.

Communicatie.

De begroting 2019 plaatsen wij op de gemeentelijke website. Bij de presentatie is ook de pers geïnformeerd. Uiteraard benutten wij de passende gemeentelijke communicatiemiddelen om onze inwoners en ondernemers te informeren over deze begroting en de behandeling ervan in de raad.

Onze voorstellen.

Wij vragen Uw raad om de begroting voor de planjaren 2019-2022 vast te stellen en een standpunt in te nemen over de voorgestelde beleidstoevoegingen en de dekkingsvoorstellen ter verkrijging van een duurzaam begrotingsevenwicht.

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

dr. J.J. Schrijen
burgemeester